

CURS 2011-2012

avaluació diagnòstica educació primària

competència comunicativa: llengua catalana*

Nom i cognoms

Grup

* Prova corregida

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

text 1: Agu Trot

COMPRESIÓ LECTORA

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes el millor que puguis. Si t'equivoques, ratlla o esborra la resposta equivocada i marca clarament la nova resposta.

Agu Trot

Com que, abans de jubilar-se, el senyor Hoppy havia estat mecànic en un taller, va tornar al seu antic lloc de treball i va preguntar als seus companys si podia fer servir les seves eines durant una o dues hores.

El que havia de fer ara era construir alguna cosa que pogués baixar fins al balcó de la senyora Silver i agafar una tortuga.

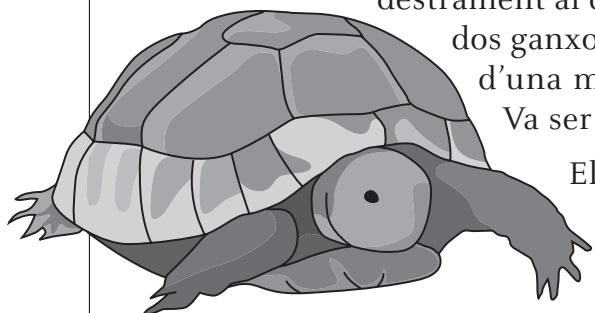
Primer va fer dos ganxos de metall i els va subjectar al final d'un llarg tub metàl·lic. Va fer córrer dos filferros rígids per dins del tub i va connectar-los als ganxos metàl·lics de manera que, quan estirés els filferros, els ganxos es tanquessin i, quan els premés, els ganxos s'obrissin. Els ganxos estaven units a un mànec, a l'altre extrem del tub. Era molt simple.

La senyora Silver tenia una feina de mitja jornada. Treballava des de les dotze fins a les cinc de la tarda, de dilluns a divendres, en una botiga on venien diaris i llaminadures. Això feia que tot fos molt més fàcil per al senyor Hoppy.

Així, el primer i emocionant matí, després d'haver-se assegurat que la senyora Silver havia marxat a treballar, el senyor Hoppy va sortir al seu balcó carregat amb la llarga perxa metàl·lica. L'anomenava el seu caçatortugues. Es va abocar damunt la barana del balcó i va fer baixar la perxa fins al balcó de la senyora Silver. L'Alfie s'escalfava al sol, que encara era feble.

—Hola, Alfie —va dir el senyor Hoppy—. Estàs a punt per anar a fer un tomb?

Va moure el caçatortugues fins que va ser damunt de l'Alfie. Va prémer el mànec de manera que els dos ganxos es van obrir ben bé. Després va fer baixar els dos ganxos destrament al damunt de la closca de l'Alfie i va estirar el mànec. Els dos ganxos van tancar-se bé al damunt de la closca, com dos dits d'una mà. El senyor Hoppy va alçar l'Alfie fins al seu balcó. Va ser fàcil.

El senyor Hoppy va pesar l'Alfie a les balances de la cuina tan sols per estar segur que la xifra de quatre-cents grams que li havia dit la senyora Silver era correcta. Ho era.

Aleshores, amb l'Alfie en una mà, va obrir-se camí amb molt de compte a través de la seva formidable col·lecció de tortugues per trobar-ne una que, en primer lloc, tingués el mateix color que l'Alfie i que, a més, pesés exactament cinquanta grams més.

text 1: Agu Trot

Cinquanta grams no és gaire. Ara bé, fixeu-vos, el que era important en el pla del senyor Hoppy era estar segur que la nova tortuga era més gran que l'Alfie, però només una mica més gran. La diferència havia de ser tan petita que la senyora Silver no se n'adonés.

No era difícil trobar la tortuga que necessitava en la seva immensa col·lecció. En volia una que pesés exactament quatre-cents cinquanta grams, ni més ni menys. Quan la va trobar, la va posar a la taula de la cuina al costat de l'Alfie, i fins i tot ell hauria tingut dificultats per dir que una era més gran que l'altra. Però ho era. Era cinquanta grams més gran. Era la Tortuga Número 2.

El senyor Hoppy va treure la Tortuga Número 2 al balcó i va subjectar-la amb els dos ganxos del seu caçatortugues. Després la va fer baixar fins al balcó de la senyora Silver, de dret fins a tocar una fulla d'enciam fresca i amb bon aspecte.

Durant les dues hores següents, el senyor Hoppy va ser un sac de nervis mentre esperava que la senyora Silver tornés de treballar.

Roal Dahl, *Agu Trot*. Traducció de Gemma Lianas
Ed. Empúries. Text adaptat.

Marca amb una X la resposta correcta.

1 El senyor Hoppy va tornar a veure els seus companys perquè...

- a. volia que li fessin un caçatortugues.
- b. s'avorria sol a casa.
- c. els volia donar una sorpresa.
- d. necessitava les eines del taller.

2 Qui és la senyora Silver?

- a. La cuinera.
- b. L'esposa del senyor Hoppy.
- c. La veïna del senyor Hoppy.
- d. La mestressa del taller mecànic.

3 Com va aconseguir el senyor Hoppy el caçatortugues?

- a. Construïnt-lo ell mateix.
- b. Demanant ajuda als veïns.
- c. Encarregant-lo a un taller.
- d. Comprant-lo en una botiga.

0-1

0-1

0-1

text 1: Agu Trot

4 De què treballava la senyora Silver?

- a. Fent de mecànica.
- b. Cuidant tortugues.
- c. Cuinant.
- d. Venent en una botiga.

5 Per què li anava bé l'horari de treball de la senyora Silver, al senyor Hoppy?

- a. Perquè tenia estona per dur a terme el seu pla.
- b. Perquè no li agradava veure-la al balcó.
- c. Perquè així podia fer soroll a casa.
- d. Perquè així el deixava en pau.

6 Per què volia el senyor Hoppy un caçatortugues?

- a. Per fer un regal a la senyora Silver.
- b. Per distreure's.
- c. Per canviar la tortuga a la veïna.
- d. Per caçar tortugues al parc.

7 Qui és l'Alfie?

- a. La mascota del senyor Hoppy.
- b. La mascota de la senyora Silver.
- c. El company del taller del senyor Hoppy.
- d. El veí del costat.

8 Li va costar al senyor Hoppy caçar la tortuga del balcó de la senyora Silver?

- a. No, la tortuga es va enfilar sola al caçatortugues.
- b. Sí, perquè una mica més i cau del balcó.
- c. Sí, i va estar a punt de deixar-ho córrer.
- d. No, amb el seu invent no va tenir dificultat.

9 Quants grams havia de pesar la tortuga que necessitava?

450 gr. / 450 / 450 grams / 50 grams més

text 1: Agu Trot

10 El senyor Hoppy tenia on triar per substituir l'Alfie?

- a. No, va haver de comprar una tortuga.
- b. Sí, la seva col·lecció de tortugues era gran.
- c. Sí, només va haver de camuflar la seva tortuga.
- d. No, va caçar una tortuga d'un altre veí.

11 Què pretenia el senyor Hoppy?

- a. Que la senyora Silver pensés que la seva tortuga havia crescut.
- b. Que la senyora Silver s'enfadés amb ell.
- c. Que la senyora Silver no notés el canvi.
- d. Quedar-se amb la tortuga de la senyora Silver per vendre-la.

12 Creus que el senyor Hoppy estava satisfet de com havia anat tot?

- a. Sí, va aconseguir canviar la tortuga per una altra.
- b. Sí, havia enganyat tots els veïns.
- c. No, no va poder portar a terme el seu pla.
- d. No, la senyora Silver es va adonar del canvi de tortuga.

EXPRESSIÓ ESCRITA

13 Imagina't que tens una tortuga. La vols regalar a alguna persona perquè la cuidi. Redacta una nota que expliqui per què la regales i quines són les seves necessitats.

Has d'omplir les quatre ratlles.

.....

.....

.....

.....

0-1

0-1

0-1

0-1-2

R

0-1-2

S

text 2: Els gegants del mar

COMPREENSIÓ LECTORA

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes el millor que puguis. Si t'equivoques, ratlla o esborra la resposta equivocada i marca clarament la nova resposta.

Els gegants del mar

NO TOTES LES BALENES són grosses, però les que ho són, són enormes, tot i que independentment de la seva mida, totes les balenes tenen algunes característiques en comú. Els seus cossos són suaus i hidrodinàmics. Tenen una capa de greix que serveix per emmagatzemar l'energia i la calor. La majoria de balenes tenen una aleta dorsal sobre el llom que els facilita l'estabilitat a l'aigua, tot i que algunes tenen protuberàncies o gepes en lloc d'una aleta. Les aletes pectorals (les aletes aplanades a tots dos costats del cos) serveixen per portar el rumb. Les poderoses aletes caudals sempre es mouen amunt i avall per propulsar la balena, ja sigui grossa o petita, ràpida o lenta.

Pel que fa a les balenes gegants, l'única raó per la qual creixen tant és perquè l'aigua els permet suportar el pes del cos. A terra, on els animals estan envoltats d'aire, el pes d'aquestes colossals criatures seria excessiu perquè el seu esquelet el suportés. A l'aigua, en canvi, són gairebé ingràvides. No necessiten ossos grans ni durs, ni un esquelet complex amb quatre potes i un coll llarg com els mamífers terrestres. En tenen prou amb un esquelet relativament senzill d'ossos no tan durs i més lleugers. El seu esquelet conté els mateixos òrgans (menys un apèndix i la vesícula biliar) que el de tots els mamífers i facilita el moviment d'un cos perfectament dissenyat per a la vida aquàtica.

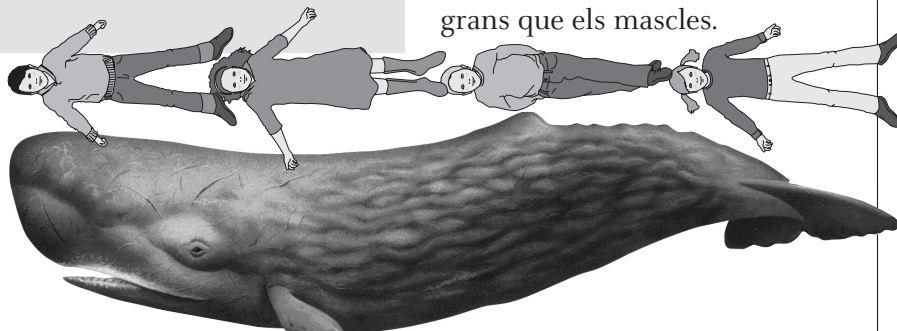
EXPERIMENTS

Quant mesura?

La iubarta és una balena que pot arribar a mesurar 19 metres de llarg. Pots imaginar-te com n'és, de grossa? Perquè te'n facis una idea, poseu-vos en grups de 4 o 5 companys i mesureu l'alçada de cada un amb una cinta mètrica. Sumeu tots els resultats. Sou prou per igualar la longitud de la iubarta més grossa? Si no arribeu a la seva longitud podeu intentar-ho amb una orca (9 metres). Quan sapigieu quants metres sumeu entre tu i els teus amics, estireu-vos a terra, formant una filera en què es toquin el cap de l'un amb els peus de l'altre i observeu que llarga que és la vostra balena.

EL GEGANT BLAU

El rorqual blau és l'animal més gros de la Terra. Pesa fins a 26 vegades més que l'elefant africà i té un cor de la mida d'un cotxe petit. Els rorquals blaus més grossos de tots són les femelles; les femelles de les balenes de les barbes sempre són més grans que els mascles.

Els exploradors de National Geographic: balenes i dofins. RBA Revistas S.L., 2005. Ed. La Magrana. Text adaptat.

text 2: Els gegants del mar

Marca amb una X la resposta correcta.

1 Segons el text, quines característiques tenen TOTES les balenes?

- a. Tenen geps o protuberàncies sobre el llom.
- b. Són hidrodinàmiques i tenen una capa de greix.
- c. Tenen aletes pectorals a l'esquena.
- d. Són grosses i tenen aletes dorsals.

2 Les balenes viuen en mars freds. Com combaten les baixes temperatures?

- a. Bellugant-se sempre amunt i avall.
- b. Protegint-se amb una capa de greix.
- c. Cobrint-se amb la pell tan dura.
- d. Gastant molt poca energia.

3 Amb quina part del cos les balenes mantenen la direcció quan nedem?

- a. Amb la cua.
- b. Amb les gepes.
- c. Amb les aletes pectorals.
- d. Amb l'aleta caudal.

4 Com mouen les aletes caudals les balenes?

- a. Del davant al darrere.
- b. De dalt a baix.
- c. De dreta a esquerra.
- d. D'esquerra a dreta.

5 Com és que les balenes han pogut arribar a fer-se tan grans?

- a. Perquè mengen molts peixets.
- b. Perquè n'hi ha molt poques.
- c. Perquè l'aigua aguanta el seu pes.
- d. Perquè ningú no se les menja.

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

text 2: Els gegants del mar

- 6** Segons el text, què passaria si visquessin a terra?
- a. Que no trobarien prou menjar.
 - b. Que el seu esquelet no aguantaria.
 - c. Que no suportarien la calor que hi fa.
 - d. Que no podrien respirar fora de l'aigua.
- 7** Les balenes tenen...
- a. gairebé els mateixos òrgans que els altres mamífers.
 - b. el mateix tipus de cos que la resta de mamífers.
 - c. les mateixes extremitats que la resta de mamífers.
 - d. el cor de la mateixa mida que la resta de mamífers.
- 8** L'apartat EXPERIMENTS del text ens proposa...
- a. anar al laboratori.
 - b. llegir documents.
 - c. anar a veure animals.
 - d. fer activitats en grup.
- 9** Quines dimensions pot tenir el cor d'una gran balena?
- a. Les d'un meló.
 - b. Les d'una carbassa.
 - c. Les d'un cotxe.
 - d. Les d'un camió.
- 10** Quin creus que és el motiu de fer una filera de nens i nenes?
- a. Ajudar a entendre la longitud de les balenes.
 - b. Animar a fer un joc amb els companys.
 - c. Resoldre problemes d'espai i mesura.
 - d. Fer exercici per relaxar-se després d'estudiar.
- 11** Aquest text...
- a. explica històries de balenes.
 - b. descriu com viuen les balenes.
 - c. classifica les balenes segons el color.
 - d. dóna informació general sobre les balenes.

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

0-1

